

mmm przedstawia

Więcej informacji o olimpiadach
lingwistycznych można znaleźć na stronie

<http://www.fsmw.uni.wroc.pl/lingw>

Mała Lingwistyka

Międzynarodowe Olimpiady Lingwistyki Teoretycznej, Matematycznej i Stosowanej rozgrywane są od 7 lat (Polacy uczestniczą w nich od II edycji). Mogą w nich startować (na równych prawach, bez żadnych preferencji) uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Od kilku lat we Wrocławiu rozgrywany jest także otwarty konkurs lingwistyczny dla szkół podstawowych *Wieża Babel*, który przygotowuje najmłodszych uczniów do późniejszego startu w olimpiadzie.

Nazwa konkursu nawiązuje do biblijnej opowieści o wieży Babel (Księga Rodzaju, 11:1–9), wg której dawniej wszyscy ludzie mówili jednym językiem, ale kiedy postanowili zbudować wieżę, która sięgałaby nieba, Bóg postanowił ukarać ich pychę. „Pomieszał ich języki, aby jeden nie mógł zrozumieć drugiego” i budowa nigdy nie została ukończona, a ludzie rozproszyli się po całej Ziemi i do dziś mówią różnymi językami. Dzięki temu mogła powstać nauka zwana lingwistyką, czyli językoznawstwem.

Poniżej zamieszczamy wybór zadań z tego konkursu.

Liczebniki w słowniku

- Co występuje najwcześniej, a co najpóźniej w polskim alfabetycznym spisie liczb od 1 do miliona w kategorii:
 - wielokrotności trójki?
 - wielokrotności czwórki?
 - liczb, które przy dzieleniu przez 10 dają resztę 3?
- Podaj polskie nazwy liczb, które są jednowyrazowe i mają najwięcej sylab.
- Angielskie **three** jest liczebnikiem, który ma tyle głosek, ile wynosi nazywana przez niego liczba. Podaj wszystkie takie jednowyrazowe liczebniki polskie.

Jak piernik do wiatraka

- Zdanie A do B ma się tak jak C do czego?
 - A: Jego bracia nakarmili już konia.
B: Ich siostra już jadła.
C: Jej syn nie napoił jeszcze konia.
 - A: Tamten dostał od niego.
B: Tamte dostali od nich.
C: Dała mu ją.
 - A: Michalina pojechała z mamą nad jeziora.
B: Michał jest z tatą nad jeziorem.
C: Ola poszła z siostrą na lekcje.
- Słowo A do B ma się tak jak C do czego?
 - A: PODA, B: BODA, C: TOGA.
 - A: GABON, B: PANGO, C: DEZEŃ.
 - A: PATAGOJ, B: BODOKAJ, C: KOFOLA.

Uwaga, intruz!

- Który wyraz (przedstawiony za pomocą swego anagramu) nie pasuje znaczeniowo do pozostałych? Dlaczego?
 - KYZUMA, TIRASIOH, FATATESZ, IGIABOLO, FIKAZY.
 - WNIOKSACZ, MIOPRZYKNIT, WAŁZÓGEK, SZŁYPKÓWER, WNIEKCZORZ.
 - NIŻARÓC, TRAWDAK, KĄSTOPORT, TEKILOWĄ, KORTOCZWA.
 - RETPOMKU, PIUSULETKA, TAWULIAKRA, SKIKADYTE, NIMROTO.
- Który wyraz (przedstawiony za pomocą swego anagramu) nie pasuje gramatycznie do pozostałych? Dlaczego?
 - OKSYWO, NIADEŁ, WRZOCAJ, BROZDA, RYGAĆCO.
 - DZASIEŃ, KŁAPI, KWĘDA, KANKSAKA, ABAWZA.
 - ESKOZ, SONEZ, PENISOD, WOJEDOP, ZKIŻYCNO.
 - KINALIK, PUPILEKRA, OMYTKA, KOPALITY, KOLIGA.

Na słuch

- Wskaż słowa, w których występują tylko takie głoski, jakie są częściami podkreślonego słowa.
 - BAZGROŁY, BAS, GARB, GAZ, GOŁA, GZY, ŁYK, RAZ, ROBAK, ROLA, RYB, RYBO, RYBKO.
 - KONIEC, CEN, CEŃ, CENI, CENIEŃ, KOCE, KOCIE, CIEK, CIEŃ, NOCE.
 - TRZYMAĆ, RZYM, MYSZ, MAJ, MASZ, ĆMA, TYM, DYM, MIAĆ, TRZY, CZY, TAŚMA, MAT, TAM, ŻYĆ, SZYD, SZA, SZADŹ, ŻART, TADŹ, MYĆ.

9. Ile jest hipotetycznych wyrazów zapisanych po polsku, które czytałoby się tak samo, jak słowo **kształtów**?

10. Oto zapisana przez Amerykanina polska wypowiedź: **Jane dobryh! Meewoh Panyom veejetsh. Nyestetyh moosheh yoosh ishtsh, doh zobahchehnyah!** Jak napisalby: **Dobry wieczór! Wesolych Świąt i szczęśliwego nowego roku!**?

Szyfry

11. Odpowiedz na pytanie, używając podanego w nim wymyślonego języka.

- Kto to powiedział? *Czampas nampa mampalempo compo niempecompo.*
- Co to jest? *Prolostolokolat olo wszylystkich bolokalach rólównylych.*
- Kto to jest? *Katakato katwokajej kamakamy.*

12. Jakie wiadomości tu zaszyfrowano?

- HĘDY TYAYKĘLSY.**
- RÓ RÓMWENJW CFEF Y RAĆAŃÓYJĘ. NAUÓMĘL.**
- GŻB NJBÓT ĘŁÓTGW.**

13. Harcerze z zastępu Sokolów przekazują sobie informacje kodami. Zastępowi Jastrzębi udało się odkodować kilka wiadomości: **BAR** znaczy zbiórka jutro o 17, **AAS** – zbiórka dziś o 18, **BBK** – wyjazd jutro o 10, **DM** – spotkanie o 13. Co mogą oznaczać wiadomości **AAT**, **CDŁ**, **BP**?

Algebry liczebnikowe

14. W fikcyjnym języku zulugula do nazywania liczb używa się systemu dziesiętnego. Oto trzy działania z tabliczki mnożenia zapisane w tym języku. Rozszyfruj je.

- $\text{ping} \cdot \text{ping} = \text{zonk}$,
- $\text{qq} \cdot \text{qq} = \text{baqq}$,
- $\text{fe} \cdot \text{fe} = \text{razonk}$.

15. Zapisano po turecku trzy mnożenia, których wyniki są liczbami jednocyfrowymi. Co to za działania?

- $\text{bir} \cdot \text{üç} = \text{altı}$,
- $\text{bir} \cdot \text{bir} = \text{dört}$,
- $\text{bir} \cdot \text{dört} = \text{sekiz}$.

Ile wynosi altmş , jeśli wiadomo, że $\text{sekiz} \cdot \text{sekiz} = \text{altmş dört}$?

16. Podano kilka równości arytmetycznych zapisanych w języku L . Podaj A , B , C . Czy wiesz, co to za język?
 $\text{fem} \cdot \text{fir} = \text{tyve}$,
 $\text{fem} \cdot \text{fem} = \text{femogtyve}$,
 $\text{fireogfirsindstyve} + \text{seks} = \text{halfemsindstyve}$,
 $\text{seksogtresindstyve} + \text{niden} = \text{femogfirsindstyve}$,
 $\text{femden} + \text{femogtresindstyve} = \text{firsindstyve}$,
 $\text{treden} + A = \text{niogtyve}$,
 $\text{seks} \cdot \text{ni} = B$,
 $\text{niogtresindstyve} + \text{fireogtyve} = C$.

Era Globtrotera

17. Oto kilka słów w języku zulu (używanym głównie w Republice Południowej Afryki) i ich polskie tłumaczenia podane w przypadkowej kolejności: **abafazi**, **abafana**, **umfazi**, **umdlali**, **umzali**; **chłopcy**, **mężatka**, **mężatki**, **rodzic**, **zawodnik**. **Rodzice** to po zulusku **abazali**. Przetłumacz na zulu: **chłopiec**, **zawodnicy**.

18. Oto dwa włoskie zdania z ich przybliżoną wymową. **Chi é la signorina che parla inglese?** [**Ki e la s-iniorina ke parla inglese?**]
É Concetta da Camenza. [**E koncetta da kamenca.**]

- Zapisz wymowę zdań: **Si, é certamente francese. Pranza con le amiche.**
- Zapisz zgodnie z włoską ortografią zdania o podanym brzmieniu: [**Mi dispiace, s-iniore!**], [**Kome s-i kiama?**]

19. Oto kilka określeń czasu zapisanych po portugalsku: **São as duas e dez.** – **Jest 2:10.**
São cinco para as três. – **Jest 2:55.**
São dez para as cinco. – **Jest 4:50.**
São as cinco e meia. – **Jest 5:30.**
Napisz po portugalsku: **Jest 3:30**, **Jest 9:57.**

20. Oto kilka tureckich słów i ich polskie tłumaczenia: **kilimler** = **dywany**, **arabalar** = **samochody**, **kilimde** = **w dywanie**, **deniz** = **ocean**, **deftere** = **do notatnika**, **masa** = **stół**, **defterlerde** = **w notatnikach**, **ev** = **dom**, **adamlara** = **do mężczyzn**, **havuç** = **marchewka**, **tarafarda** = **w stronach**, **defter** = **notatnik**, **okula** = **do szkoły**. Przetłumacz na turecki: **w oceanie**, **do marchewki**, **stoły**, **w notatniku**, **do domów**.

21. Oto kilka słów gruzińskich w transkrypcji łacińskiej: **caltvala**, **calpexa**, **ertadgiliani**, **ertsartuliani**, **mravalsartuliani**, **tvali**. A oto ich tłumaczenia podane w przypadkowej kolejności: **jednonogi**, **jednooki**, **jednoosobowy**, **oko**, **parterowy**, **wielopiętrowy**.

- Dopasuj tłumaczenia.
- Jak jest po gruzińsku **noga**?
- Podaj znaczenia gruzińskich przedrostków występujących w zadaniu.
- W gruzińskim istnieją słowa **erti**, **ori** i **oradgiliani**. Co mogą one oznaczać?

22. Oto kilka zdań w nieznanym języku wraz z ich tłumaczeniami:
ek namas chuchu – **Pociąg jest bardzo duży.**
nek kum niva chuchu – **Pociąg nie nadjeżdża.**
ek chuchu – **To jest pociąg.**
ek flup trakibus – **W autobusie nie ma miejsca.**
ek tichi moris – **Samochód jest bardzo mały.**
ek bast trakibus – **Autobus jest popsuty.**
nek niva bast moris – **Samochód nie jest popusty.**
nek niva flup chuchu – **W pociągu jest dużo miejsca.**
nek stop niva chuchu – **Pociąg się nie zatrzymał.**
Przetłumacz na ten język zdania: **Autobus nadjeżdża**, **Samochód się zatrzymał**. Co może oznaczać zdanie **nek niva moris**?